

**NUORILLA ON OIKEUS
VOIDA HYVIN**

POLIITTINEN OHJELMA SYRJÄYTYMISEN EHKÄISEMISEKSI

SFP **RKP**

NUORILLA ON OIKEUS VOIDA HYVIN.

RKP haluaa nähdä yhteiskunnan, jossa kukaan ei jää ulkopuolelle. Nuoren ihmisen syrjäytyminen on tragedia sekä nuorelle itselle että miljoonaluokan kustannus yhteiskunnalle.

Syrjäytymiseen ei ole yhtä ainoaa syytä, siksi tarvitsemme monipuolisia toimenpiteitä sen ehkäisemiseksi. Yhteistyö eri tahojen kanssa on oltava toimiva ja hoitoketjujen joustavia. Tarvitsemme sekä välittömiä toimia että pitkäjänteistä työtä lasten ja nuorten tilanteen parantamiseksi. Muutosten saavuttamiseksi

rahoituksen on oltava pysyvää ja pitkäjänteistä.

Kun palveluja ja tukimuotoja suunnitellaan, on itsestään selvää, että myös lapsia ja nuoria on kuunneltava, he tietävät parhaiten mitä tukea ja palveluita he toivovat tilanteeseen. Tarvitsemme yksilöllisiä ratkaisuja ja tuen ja palveluiden on huomioitava yksilön tarpeet.

Maahanmuuttajilla on suurempi syrjäytymisvaara, joten siksi toimenpiteemme ovat tärkeitä myös kotoutumisen edistämässä.

**Panostukset
perheiden ja
vanhempien
tukemiseksi
ovat yksi
tehokkaimmista
keinoista
syrjäytymisen
ehkäisemiseksi
myöhemmässä
iässä.**

LAPSIPERHEET TARVITSEVAT TUKEMME

- *Lapsiperheiden auttamiseksi ja tukemiseksi tarvitaan varhaisia ja oikein kohdistettuja toimia (esimerkiksi kuntien kotipalvelu lapsiperheille)*
 - *Koko perhe on otettava huomioon, kun vanhemmilla on ongelmia*
 - *Kaikilla lapsilla ja nuorilla pitäisi olla mahdollisuus harrastukseen*
-

Kaikilla lapsilla pitäisi olla yhtäläiset mahdollisuudet saada hyvä aloitus elämässään, asuinpaikasta riippumatta. Mitä enemmän verkostoja ja tukea lapsiperheellä on, sitä enemmän voimavaroja perheellä on.

Tutkimusten mukaan lapsen perhe-tilanteella on suuri vaikutus nuoruusikään. Siksi panostukset perheiden ja vanhempien tukemiseksi ovat yksi tehokkaimmista keinoista syrjäytymisen ehkäisemiseksi myöhemmässä iässä. Toimivat peruspalvelut ja varhainen puuttuminen ovat avainasemassa. Varhaisilla toimenpiteillä ongelmat voidaan ratkaista jo ennen esimerkiksi huostaanottotarpeita. Äitiys- ja lastenneuvola, joka tavoittaa lähes kaikki lapsiperheet maassamme, on avainasemassa, kun on kyse varhaisesta tuesta. Osa kunnista ovat myös perustaneet niin kutsuttuja perheneuvontakeskuksia, jossa moniammatillinen tiimi voi auttaa ja tukea koko perhettä. Tämä toiminta voisi hyvin laajentua koko maahan.

Varhaiset toimenpiteet ovat myös taloudellisesti tehokkaampia.

Köyhyys vauvaperheissä on suurempi syrjäytymisriski kuin köyhyys lapsiperheissä. Siksi on tärkeää tukea perheitä, joissa on alle kaksivuotiaita lapsia. Tutkimusten mukaan tukipalveluilla on suurin vaikutus sinä aikana ja se on myös aika, jolloin lapsi on erityisen haavoittuvassa asemassa.

Ympäristöllä ja vuorovaikutuksella on suuri merkitys lapsen kehitykseen ja luottamukseen muihin ihmisiin. Vuorovaikutuksen puute saattaa johtaa siihen, että lapsella on vaikeaa pyytää apua, kun hän sitä tarvitsee. Perheissä, joissa vanhemmilla ei ole riittävästi energiaa lukea lapsille riskinä on, että lapsen sanavarasto on suppeampi ja tämä voi ilmetä myöhemmin vaikeuksina ilmaista itseään. Siksi kirjastojen toiminta kunnissa on tärkeää ja siihen kannattaa panostaa. Kirjastojen tehtäviin kuuluu muun muassa lukutaidon edistäminen.

Sekä lasten että koko perheen tuen tarve pitäisi aina ottaa huomioon, kun vanhemmilla on erilaisia ongelmia. Perheen sairaudet, köyhyys

ja työttömyys luovat merkittäviä paineita pienelle lapselle ja oireet voivat ilmaantua vasta huomattavasti myöhemmin. Perheen ja perheenjäsenten ongelmia on yleensä hoidettu itsenäisesti ja erillisesti useilla eri tahoilla, vaikka parasta olisi varmistaa, että lapsen arki muuttuu niin vähän kuin mahdollista samalla kun vanhempien ongelmia ratkaistaan. Vanhempien tilanteesta huolimatta lapsen on tärkeä päästä kouluun ja harrastuksiin. Kunnissa on myös varmistettava, että jokaisella lapsella on

mahdollisuus harrastuksiin. Kukaan ei saa jäädä ilman vapaa-ajan toimintaa ja niitä sosiaalisia suhteita, joita harrastukset tarjoavat.

Syrjäytyminen siirtyy usein sukupolvelta toiselle ja kierteen katkaisemiseksi lapsiperheiden tukeminen on avainasemassa. RKP haluaa nähdä riittäviä panostuksia kuntien kotipalveluihin lapsiperheille. Niillä perheillä, joilla on avun ja tuen tarve, kynnys olla yhteydessä kotipalveluihin pitäisi olla matala.

SOSIAALITURVAN ON TUETTAVA PERHEITÄ

- *Lapsilisän yksinhuoltajakorotusta on korotettava ja yksinhuoltajakorotuksen ja toimeentulotuen kytkös tulee poistaa*
- *Perhevapaita on uudistettava 6+6+6-mallin mukaisesti*

Lapsiköyhyys on lisääntynyt Suomessa. Kaikkein yleisintä se on yksinhuoltajaperheissä. Vähävaraisissa perheissä elävien lasten määrä on lähes kolminkertaistunut kahdenkymmenen vuoden aikana. Noin 20 prosenttia kaikista perheistä on yksinhuoltajaperheitä ja suurimmassa osassa näistä, 86 prosentissa, äiti on perheen huoltaja. Tällä hetkellä 20 prosenttia yksinhuoltajaperheistä on pienituloisia, 1990-luvun puolivälissä osuus oli noin 10 prosenttia.

Sosiaaliturvaa on siksi vahvistettava. Yksinhuoltajaperheillä on useita haasteita yhteiskunnassamme.

Tilannetta helpottaisi lapsilisän yksinhuoltajakorotuksen nostaminen ja lain muuttaminen niin, että lapsilisän yksinhuoltajakorotus ei enää pienennä toimeentulotukea. Tällä tavalla yksinhuoltajien taloudellinen tilanne voi parantua. On epäoikeudenmukaista, että nykytilanteessa juuri yksinhuoltajat monessa tapauksessa menettävät hyödyn lapsilisän yksinhuoltajakorotuksesta.

RKP haluaa, että lapsiperheiden taloudellinen tilanne on turvattu. Äitien osallistuminen työelämään on kytköksissä tähän ja siksi tarvitsemme myös perhevapaaudistuksen.

LAADUKAS VARHAISKASVATUS

- *Kaikilla kolme vuotta täyttäneillä lapsilla tulee olla oikeus neljään tuntiin maksutonta varhaiskasvatusta päivässä.*
 - *Esikoulun tulee olla kaksivuotinen ja aluksi vapaaehtoinen viisi vuotta täyttäneille*
 - *Ryhmäkokoja ei saa suurentaa*
-

Perheen sosioekonominen tausta on saanut entistä suuremman merkityksen lapsen koulumenestykselle. Tämä kehitys on pysäytettävä ja kaikille lapsille on annettava yhtäläiset mahdollisuudet menestyä. Mitä enemmän ja monipuolisemmin panostetaan varhaiskasvatukseen, sitä vähemmän korjaavia toimenpiteitä tarvitaan myöhemmin.

Suomessa ainoastaan noin 75 prosenttia lapsista osallistuu varhaiskasvatukseen. Tämä on hälyttävää, ottaen huomioon miten tärkeää

varhaiskasvatus on lapsen oppimisen, sosiaalisten taitojen ja kehityksen kannalta. Suomi on selvästi alemmalla tasolla muihin Pohjoismaihin verrattuna, missä osallistumisaste on 90 – 98 prosentin välillä. Siksi RKP haluaa turvata kaikille lapsille laadukkaan varhaiskasvatuksen vanhempien taloudellisesta tilanteesta riippumatta. Laadun takaamiseksi emme hyväksy mahdollisuutta suurentaa ryhmäkokoja yli kolmevuotiaille lapsille. Subjekttiivinen päivähoito-oikeus on tärkeä.

LASTEN HYVINVOINTI ON OPPIMISEN EDELLYTYS

- *Oppilashuollolla ja opinto-ohjauksella on oltava riittävästi resursseja, jotta lapsia voidaan tukea kouluissa*
 - *Matala kynnys saada tukea koulussa*
 - *Lisävuosi peruskoulutuksessa sitä tarvitseville*
 - *Lähiopetustakuu toiselle asteelle*
 - *Kaikki oppilaat alemmissa koululuokissa tulisi saada osallistua iltapäivätoimintaan, myös loma-aikojen ajan*
-

Jotta lapset ja nuoret pystyisivät suorittamaan perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen menestyk-

sekkäästi, heidän on voitava hyvin. Kaikilla lapsilla tulee olla oikeus turvalliseen ja viihtyisään kouluun ilman

A photograph of two children walking away from the camera on a path covered in yellow autumn leaves. The child on the left is wearing a green jacket and a dark backpack, while the child on the right is wearing a blue jacket and an orange backpack. The background consists of trees with yellowing foliage.

**Toimivien
matalan
kynnyksen
palvelujen
tarjoaminen
kouluissa ja
resurssien
riittävyys on
keskeistä, jotta
lapsillamme on
edellytykset
voida hyvin.**

kiusaamista. Hyvinvoinnin edellytys on, että lapset ja nuoret voivat helposti tavata koulukuraattorin, -psykologin sekä terveydenhoitajan. Kouluihin tarvitaan myös enemmän psykiatrisia sairaanhoitajia. Palvelujen saanti ei saa olla riippuvainen siitä, missä päin Suomea lapsi tai nuori asuu.

Toimivien matalan kynnyksen palvelujen tarjoaminen kouluissa ja resurssien riittävyys on keskeistä, jotta lapsillamme on edellytykset voida hyvin. Maamme tulevaisuus on riippuvainen siitä, että annamme tuleville sukupolville parhaat mahdolliset edellytykset.

Oppilaalla on oikeus saada apua ja tukea koko peruskoulun ajan. Tuki jaotellaan kolmeen tasoon: yleinen tuki, tehostettu tuki ja erityinen tuki. Käytännössä tämä järjestelmä ei toimi kovin hyvin. Järjestelmä koetaan byrokraattiseksi ja monilla kunnilla ei ole tarpeeksi resursseja tuen toteuttamiseen. On tärkeää, että kolmiportainen tuki toimii kaikkialla maassa ja että oppilaat saavat tarvitsemansa tuen ja avun oikeaan ajankohtaan.

Nuorisotyön on oltava siellä missä nuoret ovat ja siksi on tärkeää, että nuorisotyö näkyy kouluissa. Tarvitsemme kouluun enemmän aikuisia, jotka ovat käytettävissä, kun lapset ja nuoret tarvitsevat tukea. Yksi tapa madaltaa kynnystä hakea apua on esimerkiksi palkata koulu-coach, joka näkyy välitunneilla käytävillä

ja keneen oppilaat saavat milloin tahansa olla yhteydessä. Tällä tavalla voidaan ehkäistä ongelmia varhaisessa vaiheessa.

Hyvällä oppilashuollolla ja opinto-ohjauksella on tärkeä rooli syrjäytymisen ehkäisemisessä. Opinto-ohjaus auttaa nuorta löytämään sopivan koulutusalan, jolloin opintojen keskeyttäminen vähenee. Eri siirtymävaiheet, kuten aika peruskoulun ja toisen asteen välillä, ovat kriittisiä ja silloin opinto-ohjauksen ja monipuolisen tuen merkitys korostuu. Jos nuori keskeyttää toisen asteen tutkinnon riski on suuri, että hän ei ikinä saa tutkintoa. Tällä hetkellä noin 10 prosentilta yhdeksännen luokan päättävistä puuttuu riittävät taidot jatkaa opiskelua. Haluamme katkaista kehityksen, jossa varsinkin pojat jäävät väliinpuotoajiksi. Sukupuolesta riippumatta kaikilla lapsilla ja nuorilla tulisi olla oikeus saavuttaa unelmansa, viihtyä ja voida hyvin koulussa. Kunnat tarvitsevat lisärahoitusta, jotta he voivat tarvittaessa järjestää oppilaalle lisävuoden peruskoulutuksessa. Lisävuosi voi olla oppilaalle oikea tapa hankkia tarvittavat tiedot ja taidot, joilla vahvistetaan motivaatiota opiskelun jatkamiseen.

RKP:n mielestä kaikilla ammattikoulu- ja lukio-oppilailla tulisi olla oikeus lähiopetukseen ja ehdotamme siksi lähiopetustakuuta toiselle asteelle. Oppilaiden koulupäivinä pitäisi olla riittävä määrä ohjattua opetusta ja muita merkityksellisiä aktiviteetteja.

REILU MAHDOLLISUUS KAIKILLE

- *Lisää rahoitusta nuorisotyölle ja muuhun ennaltaehkäisevään toimintaan*
 - *Kukaan ei saa jäädä ilman kotia, opiskelupaikkaa, työtä tai kuntoutusta*
-

Etsivän nuorisotyön tarkoituksena on tavoittaa tuen tarpeessa olevia nuoria. Jokaiselle nuorelle tulee varmistaa mahdollisuus päästä elämässään eteenpäin ja etsivä nuorisotyö on siihen tehokas väline. Yksikään nuori ei saa jäädä ilman koulutusta, kuntoutusta, työtä tai kotia.

Meillä on yhteinen vastuu siitä, että nuoret saavat mahdollisimman hyvän alun elämälleen ja että yhteis-

kunta aktiivisesti tukee heitä, jotka sitä eniten tarvitsevat. Tavoitteeseen pääseminen vaatii resursseja, mutta vaihtoehto, eli nuorten auttamatta jättäminen, luo pitkällä aikavälillä huomattavasti korkeampia kustannuksia.

RKP:n tavoite on, että kaikilla lapsilla olisi opiskelupaikka peruskoulun jälkeen ja että toisen asteen jälkeen kaikilla olisi työ- tai opiskelupaikka.

MITEN SAADAAN NUORILLE TYÖPAIKKA?

- *Työpaja- ja työkokeilupaiikkojen määrää tulisi lisätä*
 - *Nuorten on saatava apua ja tukea yhdestä matalan kynnyksen paikasta sen sijaan että häntä pallotellaan paikasta toiseen*
 - *Opintotuen tuloarajaa tulee korottaa 50 prosentilla*
-

Nuorisotyöttömyyden alentaminen ja nuorten auttaminen työelämään siirtymisessä ovat välttämättömiä toimia syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Talouden suhdannevaihtelut vaikuttavat nuorten työllisyyteen moninkertaisesti aikuisväestöön verrattuna. Mahdolliset tulevaisuuden suunnitelmat saattavat jäädä haaveiksi, kun yhteiskunta pettää.

Työpaja- ja työkokeilupaiikkojen määrää pitäisi lisätä. Toisen asteen ja työelämän kanssa tehtävää yhteistyötä tulee edelleen kehittää, jotta nuorten harjoittelupaikat ja mahdollisuus oppisopimuskoulutukseen turvataan.

Ohjaamot, jotka löytyvät eri puolilta Suomea on hyvä esimerkki

palvelusta, jossa nuori voi saada apua työnhakuun, mutta myös koko elämäntilanteeseen. On järkevää, että apu on saatavissa yhdestä paikasta sen sijaan että joutuisi juoksemaan paikasta toiseen.

Työskentely opiskeluaikana antaa kokemusta ja yhteyksiä työelämään, siksi niiden opiskelijoiden jotka haluavat tehdä töitä opintojen ohella, on saatava mahdollisuus siihen.

**Yksikään nuori
ei saa jäädä
ilman
koulutusta,
kuntoutusta,
työtä tai kotia.**

A photograph of two children, a girl and a boy, climbing a large, colorful rock wall. The wall is made of large, angular panels in shades of blue, grey, and black, with various climbing holds. The girl is on the left, wearing a maroon jacket and blue jeans, smiling. The boy is on the right, wearing a green jacket and blue jeans, looking towards the girl. The background shows trees with autumn foliage under a cloudy sky.

EDUSKUNTAVALIT
2019

A stylized white graphic of a building or structure with vertical lines, positioned between the text 'EDUSKUNTAVALIT 2019' and 'SFP RKP'.

SFP RKP

SFP RKP

LÄHELLÄ SINUA.